

SODA SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK – 30 EYLÜL 2018 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT

YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU

1. GENEL BİLGİLER

Şirket'in Merkez Adresi ve İletişim Bilgileri

Şirket Türkiye'de kayıtlı olup, iletişim bilgileri aşağıda sunulmuştur.

İçmeler Mahallesi D-100 Karayolu Cad. No:44/A 34947, Tuzla/İstanbul/Türkiye

Telefon: + 90 (850) 206 50 50

Faks: + 90 (850) 208 58 88

Elektronik tebligat adresi : infosoda@sisecam.com

Kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi : soda.krom@hs03.kep.tr

İnternet adresi : <http://www.sisecamkimyasallar.com>

Nace kodu :20.13.07

Şirket'in Ticaret Sicil Bilgileri

Kayıtlı olduğu sicil : İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu

Sicil No: : 495852/443434

Mersis No (Merkez) : 0-7720-0234-9800013

2. SODA SANAYİİ GRUBU'NUN FAALİYET GÖSTERDİĞİ SEKTÖR

Şirket, 16 Ekim 1969 tarihinde kurulmuş olup Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca İstanbul/Türkiye'de tescil edilmiştir. Şirket'in hisse senetleri Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİAŞ") eski unvanıyla İstanbul Menkul Kıymetler Borsa'sında ("İMKB") 2000 yılından beri işlem görmektedir. Şirket'in ana ortağı ile nihai ana ortağı sırasıyla; T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. ile Türkiye İş Bankası A.Ş.'dir.

Soda Sanayii Grubu'nun ("Grup") faaliyet konusu hafif soda, ağır soda, sodyum bikarbonat, sodyum bikromat, sodyum sülfür, bazik krom sülfat, kromik asit ve diğer nevi soda-krom türevleri, soda-krom içeren diğer mamullerin üretimi için fabrikalar kurmak, bunlara iştirak etmek, konuları ile ilgili her türlü ithalat ve ihracat yapmak, elektrik enerjisi üretmek amacıyla tesis kurmak ve üretilen elektrik enerjisi ile sair yan ürünlerin satışı, cam elyaf üretimi ve satışı ile vitamin K ve sodyum metabisülfid türevleri üretim ve satışını yapmaktır.

Grup, ana şirket olan Soda Sanayii A.Ş. ("Şirket") ile 7 bağlı ortaklık ve 1 iştiraktan oluşmaktadır.

Konsolidasyona dahil edilen şirketler

Konsolidasyona dahil edilen şirketlerin faaliyet konuları aşağıda sunulmuştur:

Bağlı ortaklıklar	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Şişecam Soda Lukavac D.O.O.	Soda üretimi ve satışı	Bosna Hersek
Şişecam Bulgaria EOOD	Soda ürünleri ticareti	Bulgaristan
Cromital S.p.A.	Krom türevleri üretimi ve ticareti	İtalya
Şişecam Chem Investment B.V.	Finansman ve yatırım şirketi	Hollanda
Şişecam Elyaf Sanayii A.Ş.	Cam elyaf üretimi ve satışı	Türkiye
Oxyvit Kimya Sanayii ve Tic. A.Ş.	Vitamin-K üreticisi ve satışı	Türkiye
Şişecam Trading Co.	Ticari Faaliyet	Çin
İştirakler	Faaliyet konusu	Kayıtlı olduğu ülke
Solvay Şişecam Holding AG	Finansman ve yatırım şirketi	Avusturya

3. ŞİRKET'İN SERMAYE VE ORTAKLIK YAPISI

Şirket ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olup, şirket ortakları arasında gerçek kişi nihai hak pay sahibi bulunmamaktadır.

Ortaklar	Pay Tutarı TL (000)	Hisse Oranı (%)
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	606.717	60,67
Diğer (*)	393.283	39,33
Nominal sermaye	1.000.000	100,00

(*)Şirket'in halka açık kısmını oluşturmaktadır.

NOT: Kayıtlı Sermaye Tavanı 2.500.000 bin Türk lirasıdır.

4. YÖNETİM KURULU VE KOMİTELERDE GÖREV ALAN ÜYELER

Yönetim Kurulu

<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>Görevi</u>
Prof.Dr.Ahmet Kıрман	Yönetim Kurulu Başkanı
Tahsin Burhan Ergene	Başkan Vekili
Canan Mutlu	Üye
Umut Barış Dönmez	Üye
M.Sefa Pamuksuz	Bağımsız Üye
Aysun Mercan	Bağımsız Üye

Yönetim Kurulu Üyeleri 20 Mart 2018 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında bir (1) yıl görev yapmak üzere seçilmiş olup, 26 Mart 2018 tarihinde tescil edilmiş ve 30.03.2018 Tarih, 9548 Sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde de ilan edilmiştir.

Yönetim Kurulu'nu Oluşturan Komiteler

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri:II,No:17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin 4.5 numaralı maddesi gereğince Yönetim Kurulu'nda oluşturulan komiteler ve komitede görev alan üyeler aşağıda sunulmuştur.

Denetimden Sorumlu Komite ve Bağımsız Üyeler

Başkan: M.Sefa Pamuksuz
Üye : Aysun Mercan

Kurumsal Yönetim Komitesi

Başkan: M.Sefa Pamuksuz
Üye : Aysun Mercan
Üye : Umut Barış Dönmez
Üye : Asuman Durak

Riskin Erken Saptanması Komitesi

Başkan: M.Sefa Pamuksuz
Üye : Aysun Mercan
Üye : Canan Mutlu

5. ÜST DÜZEY YÖNETİCİLER

Adı ve Soyadı	Ünvanı
Tahsin Burhan Ergene	Kimyasallar Grup Başkanı
Hidayet Özdemir	Üretim Başkan Yardımcısı
Fehmi Alanlı (*)	Pazarlama ve Satış Başkan Yardımcısı
Umut Barış Dönmez	Mali İşler Direktörü
İmran Eroğul	İnsan Kaynakları Direktörü
Selma Akyol	Tedarik Zinciri Direktörü
Hüseyin Altuğ Özeren	Stratejik Planlama Direktörü
Faruk Tamer Akköseoğlu	Geliştirme ve Kalite Direktörü
Barış Can	Soda Fabrika Müdürü
Mehmet Güler	Kromsan Fabrika Müdürü
Sefa Özincegedik	Şişecam Soda Lukavac D.O.O.-Genel Müdür
Serdar Özer	Cromital S.p.A.-Genel Müdür

(*) Emeklilik nedeniyle ayrılan Cenk Nuri Soyer'in yerine 1.7.2018 tarihi itibarıyla atanmıştır.

6. İŞLETMENİN PERFORMANSINI GÜÇLENDİRMEK İÇİN UYGULADIĞI YATIRIM POLİTİKASI

Soda ve krom kimyasallarının dünya çapındaki sayılı üreticilerinden olan Soda Sanayii A.Ş. vizyonu ve hedefleri doğrultusunda, sürekli gelişim stratejisiyle işletme performansını artırarak paydaşları için değer yaratmaya devam etmektedir.

Yatırımlarının ana odağını sürdürülebilirlik ve maliyet tasarrufu üst başlıklarına yönlendiren Şirketimiz, verimlilik artışı ve uzun vadeli hammadde tedarikine yönelik çalışmalarına hız kesmeden devam etmektedir. Şirketin rekabetçi konumunu daha da yükseltmek amacıyla, en ileri teknolojilerden faydalanarak tahsis edilen sermayeye en yüksek getiriye sağlayacak yatırımlar önceliklendirilmektedir.

Faaliyet gösterdiği tüm alanlarda küresel bir oyuncu olmayı hedefleyen Soda Sanayii, müşterileri ve pazar beklentilerine bağlı olarak, AR-GE grubumuzun da desteğiyle, ürün kalitesini ve proses verimliliğini sürekli artırmaktadır. Şirketimiz, mevcut tesislerde organik büyümelerle ölçek ekonomisini geliştirirken, stratejik işbirlikleriyle hedef pazarlara açılarak daha geniş bir coğrafyada pazar penetrasyonunu artırma amaçlı çalışmalarını devam ettirmektedir.

Soda Sanayii A.Ş, tüm yatırımlarında topluma ve yaşama karşı sorumluluğunun bir gereği olarak çevre duyarlılığını ön planda tutmaktadır.

Yukarıdaki yatırım politikası çerçevesinde Grup'un Ocak-Eylül 2018 döneminde gerçekleştirdiği yatırım harcamaları 528 Milyon TL'dir.

7. SEKTÖREL GELİŞMELER VE FAALİYETLER İLE İLGİLİ BİLGİLER

Dünya Ekonomisi

2017 yılında, son altı yılın en yüksek büyümesini yakalayan küresel ekonomi 2018 yılına güçlü başlamıştır. Ancak olumlu seyir beklendiği gibi uzun sürmemiştir. Ekonomi ikinci çeyrekte bir miktar ivme kaybetmiş ve orta vadede artan risklerle birlikte büyümedeki beklentiler aşağı yönlü revize edilmiştir. Uzun süredir gündemde yer alan korumacılık önlemleri artık somut ticari savaşa dönüşmüştür.

Yılın ikinci çeyreğinde ABD'nin Çin, Kanada, Meksika, Türkiye ve AB'ye (Avrupa Birliği) uygulamaya başladığı ithal ürünlere ek vergiler, dış ticaret savaşına yönelik kaygıları artırmıştır. Küresel ekonomide artan korumacılık ve popülist yaklaşım sonucu ortaya çıkan bu gelişmeler küresel ticaret hacmi üzerinde henüz dramatik boyutta bir değişikliğe sebep olmamıştır. Ancak belirsizlik ortamı piyasalarda oynaklıklara neden olmaktadır. Temmuz 2018'de AB ve Japonya arasında dünyanın en büyük serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. Japonya ayrıca Çin ile de karşılıklı gümrük vergilerini indirmek üzere bir ticaret anlaşması imzalamıştır. Böylece ülkeler/bölgeler korumacılığa karşı mesajlarını net olarak ortaya koymaya başlamışlardır.

OECD, GDP	2017	2018	2019
Dünya	% 3,6	% 3,8 → % 3,7	% 3,9 → % 3,7
ABD	% 2,2	% 2,9	% 2,8 → % 2,7
Euro Bölgesi	% 2,5	% 2,2 → % 2	% 2,1 → % 1,9
Almanya	% 2,5	% 2,1 → % 1,9	% 2,1 → % 1,8
İtalya	% 1,6	% 1,4 → % 1,2	% 1
İngiltere	% 1,7	% 1,4 → % 1,3	% 1,3 → % 1,2
Japonya	% 1,7	% 1,2	% 1,2
Çin	% 6,9	% 6,7	% 6,4
Hindistan	% 6,7	% 7,4 → % 7,6	% 7,5 → % 7,4
Rusya	% 1,5	% 1,8	% 1,5
Türkiye	% 7,4	% 5,1 → % 3,2	% 5 → % 0,5

Ancak ABD ticaret savaşlarındaki tutumuna devam etmiştir. İran ile yapılan nükleer anlaşmayı tek taraflı rafa kaldırmış; Çin, AB ve Türkiye olmak üzere birçok ülkeyi İran'dan petrol almamaları konusunda uyarmıştır. Türkiye bu yaptırımlara katılmayacağını açıklamıştır.

Yılın üçüncü çeyreğinde ham petrol fiyatları jeopolitik risklerle birlikte yükselmeye devam etmiş ve 80 USD/varil seviyelerini aşmıştır. Artan fiyatların küre genelinde üretim maliyetleri üzerinde baskı oluşturması ve enflasyonist riskleri artırması beklenmektedir.

Gelecek dönemlerde küresel finansman koşullarının daha sıkı olacağı beklentisi sürmektedir. FED'in Eylül ayındaki üçüncü faiz artırımının ardından yıl bitmeden bir faiz artırımı daha beklenmektedir. ECB de yılsonundan itibaren para politikasında normalleşmeye başlayacağını duyurmuştur.

OECD Eylül 2018'de yayınladığı rapora göre küresel ekonomi büyüme sonrası durgunluk dönemine girmektedir. Büyüme beklentilerindeki düşüşe neden olan riskler arasında, finans, politika, gelişen piyasalardaki zayıflık ve korumacılık eğilimleri sıralanmıştır. Para politikalarında kademeli geçiş desteklenirken, Brexit belirsizliği hala sürmektedir. Ayrıca İtalya ekonomisinin büyüme ve hükümet borcu başta AB olmak üzere küresel riskleri de artırmaktadır.

Rapora göre, gelişmekte olan piyasa ekonomileri ayrılmaktadır. Ticari gerilimlerin, güven ve yatırım planları üzerindeki negatif etkisiyle 2018'in ilk yarısında global ticarete yavaşlama yaşanmıştır. Ek ticari sınırlamaların istihdama ve özellikle düşük gelirli hane halklarının yaşam standartlarına zarar vermesi beklenmektedir. Finansal krizden 10 yıl sonra, yüksek varlık fiyatları ve borç seviyelerinden kaynaklı kırılmalıklar devam etmektedir. Bankacılık sistemi güçlenirken, riskler daha az sıkı denetlenen banka-dışı kuruluşlara ve ekonomilere kaymaktadır

ABD Ekonomisi

2017 yılını yoğun politik, ekonomik gelişmeler ve belirsizliklerle geçiren ABD ekonomisi, 2018 yılında da siyasi risklerle başlamıştır. Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıdığını açıklaması, İran'a karşı yaptırımların uygulanması (nükleer anlaşmasının tek taraflı feshi), Trump soruşturması ve kongre içindeki çekişmelere yönelik gelişmeler, ABD-Çin ilişkilerindeki gelişmeler, ABD-K. Kore ilişkileri, Kanada, Meksika, AB ve Türkiye'ye karşı ithal ürünler için uygulamaya konulan ek gümrük vergisi belirsizlikleri artırmıştır. 2018 yılında ticaret savaşları ABD cephesinde somut aksiyonlara dönüşmüştür.

Tüm bunların yanında Meksika ve Kanada ile yeni serbest ticaret anlaşması için anlaşma da sağlanmıştır. Böylece ülkeler ile olan ilişkiler yeniden dengelenmiştir. Ancak ABD, Çin ve İran konusunda benzer ılımlı yaklaşımı izlememiştir. İran ekonomisi yaptırımlardan olumsuz etkilenirken, Çin ek vergiler ile misilleme girişiminde bulunmuştur. Bu misilleme tehditi sürekli sıcak tutulmaktadır.

Tüm bu siyasi gelişmelerin yanında ABD ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde gyad'ye (geçen yılın aynı dönemi) göre % 2,9 büyümüştür. Böylece, ekonomi % 2,5 düzeyini aşarak potansiyel büyüme oranını geçmiştir. Kurumlar vergisindeki indirimin etkisiyle yatırım harcamaları da ivme kazanmıştır. Ağustos 2018'de enflasyon % 2,7 gerçekleşmiş, hedeflenen % 2 düzeyinin üstünde seyretmeye başlamıştır. İstihdam göstergelerinde de iyileşme sürmüştür.

Ekonomideki olumlu gidişatın etkisiyle FED Eylül ayındaki toplantısında faiz artırımına gitmiştir. Böylece 2018 yılında üçüncü faiz artışı da gerçekleştirilmiştir. Beklentiler yılsonuna kadar bir faiz artışının daha yapılması yönündedir. 2019 yılında parasal normalleşme adımlarının izlenmesinin ve bilanço daraltılmasının sürmesi beklenmektedir. İstihdam ve enflasyon göstergelerindeki iyileşmeler de bu politikayı desteklemektedir. Böylece FED, 2013 yılında Bernanke'nin açıkladığı plana uygun olarak yoluna devam etmektedir. Bir yandan dağıttığı paraları geri çekmekte (sterilizasyon), bir yandan da faizi artırarak para politikasını sıkılaştırmaktadır

Avrupa Ekonomisi

Euro Bölgesi, 2017 yılını güçlü büyüme ile tamamlarken, ticaret savaşlarının baskısı ve azaltılması planlanan parasal destek nedeniyle, 2018 yıl büyümesinde yavaşlama yaşanmaktadır. Bölge, 2018'in ikinci çeyreğinde gyad'ye göre % 2,1 büyümüştür. Büyümede yaşanan ılımlı yavaşlamaya karşın, enflasyon hedefindeki istikrarlı görünüm ve dengeli risk dağılımı devam etmektedir. Avrupa Merkez Bankası (AMB), varlık alımlarının Eylül ayına kadar aylık 30 Milyar Euro'ya, Ekim-Aralık dönemi için 15 Milyar Euro'ya indirilmesine ve yılsonunda da sona erdirilmesine karar vermiştir. AMB'nin 2019 yılında, Fed'in bilanço küçültmesine benzer bir yol izlemesi beklenmektedir. Fakat 2018 yılında büyümede yaşanan ılımlı yavaşlama ve aşırı gevşek para politikası nedeniyle, bilanço küçültme programına faiz artırımının eşlik etmesinde ötelenme beklenmektedir. İtalya, Yunanistan ve İspanya başta olmak üzere, kamu borcu yüksek sorunlu bölgelerin mali politikalarına dair endişelerin sıkı para politikasına geçişi yavaşlatması beklenmektedir.

2018 başında Euro bölgesinin siyasi bütünlüğüne dair endişeler bir miktar azalsa da; devam eden Brexit belirsizliği, son dönemde yaşanan göçmen politikalarına dair ayrışmalar ve hükümet kurma konusunda yaşanan krizler, siyasi riskler arasında devam etmektedir.

Asya Ekonomisi

Küresel risk algısında, ticaret savaşı ile yeniden ön plana çıkan Çin, yılın ikinci çeyreğinde gyad'ye göre % 6,7 büyümüştür. Ülke, sürdürülebilir büyüme için planlanan ekonomik değişim kapsamında, ihracat ve kamu yatırımları ile büyüme modelinden; özel tüketimin teşvik edilmesi ve hizmet sektörünün ağırlığının artırılması modeline geçiş için yavaş fakat program dâhilinde ilerlemektedir. Ticaret savaşının olumsuz etkileri; sabit yatırımlar, perakende satışlar, sanayi üretimi ve PMI'lar başta olmak üzere öncü ekonomik göstergeler üzerinde ilk işaretlerini verirken, ticaret savaşındaki sertleşmenin, ekonomideki yavaşlama seviyesini belirlemesi beklenmektedir. Ticaret savaşı kapsamında uygulanan yaptırımlara bağlı olarak, dış ticaret fazlasında başlayan gerileme sonrası Yuan'ın değer kaybetmesine kontrollü bir şekilde izin veren Merkez Bankası, mevcut durumda rezervleri belirli bir seviyede tutsa da; ticaret savaşının rezervlere ne oranda yansıtacağına ilişkin endişeler finansal piyasalarda baskıya neden olmaktadır. Ülkenin yüksek borçluluk seviyesi orta vadeli yapısal sorun olarak devam etmektedir. Yılın ikinci yarısında, ülkede yükselişte olan üretici fiyatlarının ticaret savaşlarının da etkisiyle kalıcı olmadığı ve ithalatçı ülkeler açısından enflasyonist baskıların hafiflediği görülmektedir.

Japonya ekonomisi 2018 yılının ikinci çeyreğinde gyad'ye göre % 1 büyümüştür. Siyasi istikrar ekonomiyi desteklese de; ticaret savaşı endişeleri ve küresel likiditede sıkışmanın etkisiyle, tüketimdeki artış istenilen seviyeye gelmemiştir. Ekim 2019'da uygulanması planlanan vergi artışının da (tüketim vergisinde % 8'den % 10'a artış) tüketimi kısacağı ve büyüme üzerinde baskılayıcı etki yapacağı öngörülmektedir. Küresel para politikalarında normalleşme sürecinin arttığı konjonktürde; enflasyon hedefine ulaşmaya kadar gevşek para politikasına devam edeceğini belirten Japonya'nın, küresel para politikalarındaki normalleşme süreci kapsamında vergi artırımı kararını öteleyebileceği de beklenmektedir.

2018'in ilk çeyreğinde gyad'ye göre % 7,7 büyüyen Hindistan ekonomisi, ikinci çeyrekte gyad göre % 8,2 büyümüştür. Yüksek cari açık, yükselen petrol fiyatları ve gelişmekte olan piyasa krizi nedenleriyle Dolar karşısında değer kaybı yaşayan Rupî'ye rağmen, Hindistan Merkez Bankası (RBI) faiz artırımı gerçekleştirilmemiştir. Zayıflayan Rupî'nin ülkenin ihracat alanındaki rekabet gücünü artırması ve ülkedeki kuvvetli tüketim nedeniyle ekonomideki büyüme artışı devam etmektedir.

Rusya Ekonomisi

Gelişmekte olan ülkelerde gözlenen finansal riskler, Ruble'de sert dalgalanmalar yaratmış, Rusya Merkez Bankası dört yıl aradan sonra faiz artırmak zorunda kalmış, 25 baz puanlık artış gerçekleştirmiştir.

Ekonomi ikinci çeyrekte beklentilere paralel % 1.9 büyümüştür. Enflasyon ise Ağustos'ta %3.4 ve Eylül'de %3.1 olarak gerçekleşmiş ve Merkez Bankası'nın % 4 hedefine yaklaşmaya başlamıştır. Artan petrol fiyatlarının hem enflasyon hem de büyüme üzerinde olumlu etki etmesi beklenmektedir.

Makro ekonomik ve iç/dış siyasi istikrarın yanında Dünya Kupası'nın da etkisiyle imalat ve hizmetler sektörü üretiminde hızlı artış görülmüş, ekonomik büyüme ivmelenmiştir. 3. Çeyrek büyümesinin de yüksek gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Rusya ekonomisinde risklerin daha çok jeopolitik kaynaklı olmaya devam edeceği görülmektedir. Suriye'de izlenen aktif dış siyaset, Rusya'nın bölgesel gücünü artırmaya devam etmektedir. Ancak Ağustos ayında yenilenen ABD önlemleri ile Batılı ülkelerin ticari ve finansal yaptırımlarının önemini koruyacağı görülmektedir.

Türkiye Ekonomisi

2018 ikinci çeyreğinde, mali teşviklerin etkisiyle % 5,2 büyüyen ekonomi, üçüncü çeyrekte reel ve finansal sektör göstergelerinde sert düşüşler yaşamıştır. Türk Lirası'ndaki sert değer kaybı, enflasyon ve faiz düzeylerinde rekor artışlara neden olmuştur.

Enflasyon Eylül ayında TÜFE'de % 24,5, Yİ-ÜFE'de % 46,2'lik değerlerle 2003'ten beri en yüksek seviyeye ulaşmıştır. İki gösterge arasında artan marj, çekirdek enflasyondaki yüksek seyir ve yükselme eğilimindeki enerji fiyatlarının enflasyon üzerinde baskı yaratmaya devam etmesi beklenmektedir.

Söz konusu yüksek artışlara karşı TCMB Eylül ayı PPK toplantısında politika faizi olarak 1 haftalık repo faizini kullanmaya başlayacağını ilan etmiş ve 625 baz puan artışa gitmiştir. Tüketici ve ticari kredilerde artan faiz oranları, özellikle döviz cinsinden yüksek özel sektör borçluluğunun da katkısıyla reel sektörde kredi geri ödeme risklerini ve konkordato başvurularını artırdı, konut ve otomotiv gibi krediye bağımlı sektörlerde sert talep daralması görülmüştür.

Üçüncü çeyrekte, döviz kurundaki artışın ve ekonomik faaliyetteki ivme kaybının sonucu olarak dış ticaret açığında ve cari açıda iyileşme gözlenmiştir. Cari açık Haziran ve Temmuz'da sırasıyla % 22 ve % 67 oranında daralma göstermiştir. Dış ticaret açığı ise üçüncü çeyrek boyunca daralmıştır. (Haziran %9,1, Temmuz %32,6 ve Ağustos % 59).

Söz konusu reel ve finansal kesim risklerinin artması nedeniyle IMF Ekim 2018 Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda büyüme tahminlerini 2018 için % 4.2'den % 3.5'e, 2019 için %4'ten % 0.4'e düşürmüştür. OECD de Eylül ayında büyüme tahminlerini 2018 ve 2019 için % 3.2 ve % 0.5 olarak açıklamıştır. Tahminler, yılın ikinci yarısı ve 2019'da ekonomide daralma görüleceği yönündedir.

Fitch Türkiye'nin kredi notunu Temmuz'da BB+'dan BB'ye düşürmüş, görünümünü durağandan negatife çevirmiştir. Ağustos'ta Moody's kredi notunu Ba2'den Ba3'e, not görünümünü de durağandan negatife dönüştürmüştür. Türkiye'nin kredi notunu BB-'den B+'ya düşüren Standard&Poor's (S&P) ise, görünüm durağan olarak teyit etmiştir.

Ekonomik durgunluğun aşılmasına yönelik olarak açıklanan ve Orta Vadeli Plan'ın yerini alan Yeni Ekonomi Programı'nda sorunlara gerçekçi şekilde yaklaşıldığı ve özellikle kamusal tasarruflara önem verildiği görülmektedir. Enflasyonla Topyekûn Mücadele Programı'nda öngörülen fiyat ve faiz indirimleri gibi makro ihtiyati önlemlerin ise kısa süreli etki yaratacağı görülmektedir.

Cam Sanayi

Cam sektörü, ürünleriyle otomotiv, inşaat, beyaz eşya, gıda, meşrubat, ilaç, kozmetik, turizm gibi birçok sektöre girdi veren sanayi alanlarından biri olup sağladığı istihdam, üretim ve ihracat ile ulusal ekonomimiz için çok önemli bir konuma sahiptir. Yüksek sabit sermaye yatırımı gerektiren cam sanayiinde enerji kullanımı da yoğundur. Ölçek ekonomileri, yüksek kapasite ile çalışma zorunluluğu yaratmaktadır. Cam üretiminin izabe (eritme) teknolojisine dayalı olması, cam fırınlarının sürekli olarak faaliyette ve üretimin kesintisiz olmasını gerektirmektedir. Bu kesintisiz üretim ihtiyacı cam sanayiini hassas ve gözetilmesi gereken bir sektör kılmaktadır. Türkiye'nin lokomotif sektörlerine girdi veren cam sektörünün gelişimi, ürün yelpazesinin ve katma değerli ürünlerin artırılması ve üretimde verimliliğin artırılması koşuluna bağlıdır. Sektörde yoğunca ve uzun zamandır yaşanan konsolidasyon gereği, sadece yeni kapasiteler için değil, yenileme ve modernizasyon yatırımları için de büyük kaynağa ihtiyaç vardır.

Dünya cam sektörü, yılda ortalama % 2-5 büyümektedir. Toplam cam üretiminin de yaklaşık 140 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Üretimin % 45'ini düz cam, % 44'ünü cam ambalaj, % 11'ini cam ev eşyası, cam elyaf ve diğer camlar oluşturmaktadır. Üretimin bölgelere dağılımı ise % 34 Asya, % 30 Avrupa, % 29 ABD'de ve % 7 diğer bölgelerdir. Euro Bölgesi ekonomilerinde yaşanacak ılımlı büyümenin cam ürünleri ihracatını miktar bazında olumlu etkilemesi beklenmekle birlikte, değer bazında ihracatın gelişimi Euro/Dolar paritesindeki hareketlere bağlı olarak baskı altında kalabilecektir.

2018 Ocak-Ağustos döneminde Türkiye'nin cam ithalatı miktar ve değer bazında artış göstermiştir. Cam ithalatı bu dönemde gyad'ye göre miktar bazında % 4,1; değer bazında % 7,6 artmıştır. Türkiye'nin cam ihracatı aynı dönemde gyad'ye göre miktar bazında % 4,9 azalış; değer bazında ise % 6,5'lik artış kaydetmiştir. Aşağıdaki tablo yıllar itibariyle cam ihracat ve ithalatının gidişatını karşılaştırmalı olarak göstermektedir.

Cam Dış Ticareti (Mio \$)

	<u>İthalat</u>	<u>İhracat</u>	<u>İhr/İth (%)</u>
2008	594	1.017	171
2009	475	839	177
2010	617	903	146
2011	705	978	139
2012	643	956	149
2013	817	993	122
2014	877	1.064	121
2015	780	1.042	134
2016	799	954	119
2017	845	916	108
2018	574	639	111

* 2018 verisi 8 aylıktır.

Türkiye Cam İhracatı Ocak-Ağustos (Bin Ton; Milyon ABD Doları)

	2017	2018	% Değ.
Düzcamlar			
Miktar	290	232	-% 20 ▼
Değer	249	267	% 7 ▲
Cam Ev Eşyası			
Miktar	131	121	-% 8 ▼
Değer	224	219	-% 2 ▼
Cam Ambalaj			
Miktar	90	128	% 42 ▲
Değer	38	54	% 41 ▲
Cam Elyaf			
Miktar	34	35	% 2 ▲
Değer	59	71	% 22 ▲
Diğer			
Miktar	10	12	% 29 ▲
Değer	31	28	-% 9 ▼
Toplam (Bin Ton)	555	527	-% 5 ▼
Toplam (Mio \$)	601	639	% 6 ▲

Türkiye Cam İthalatı Ocak-Ağustos (Bin Ton; Milyon ABD Doları)

	2017	2018	% Değ.
Düzcamlar			
Miktar	278	265	-% 5 ▼
Değer	251	248	-% 1 ▼
Cam Ev Eşyası			
Miktar	28	46	% 68 ▲
Değer	44	59	% 33 ▲
Cam Ambalaj			
Miktar	46	44	-% 4 ▼
Değer	39	43	% 10 ▲
Cam Elyaf			
Miktar	91	91	-% 0,3 ▼
Değer	151	171	% 13 ▲
Diğer			
Miktar	37	53	% 43 ▲
Değer	49	53	% 9 ▲
Toplam (Bin Ton)	480	499	% 4 ▲
Toplam (Mio \$)	533	574	% 8 ▲

Girdi Verilen Sektörler

Soda Ürünleri

Global arz talep dengesi bölgesel bazda farklılaşan bir seyir izlemeye devam etmektedir. En büyük soda pazarı olan Çin'de, çevresel baskılar nedeniyle üretimde düşüş yaşanmış olup soda endüstrisindeki belirsizliğin önümüzdeki dönemde de sürmesi öngörülmektedir. Çin'deki soda talebinin çoğunluğunu oluşturan düzcamlar sektöründe pozitif görünüm devam ederken, çevresel kontrollerin artmasından dolayı ülkedeki düzcamlar üretiminin önümüzdeki aylarda düşmesi beklenmektedir. Düzcamlar talebinin küçük bir bölümünü oluşturan otomotiv sektöründe ise ılımlı büyümenin sürmesi tahmin edilmektedir.

Avrupa soda pazarında arz-talep dengeli seyrini sürdürmüştür. Özellikle düzcamlar sektöründeki istikrar korunurken, cam ambalaj sektöründe soğuk tamiri tamamlanan fırınların devreye girmesi ile sektördeki soda talebinde ılımlı artış beklenmektedir.

Hindistan'da, otomotiv ve inşaat sektörlerindeki yoğun düz cam talebi ve deterjan sektöründeki olumlu gelişmeler doğrultusunda soda talebi artış göstermiş olup, dengeli tablonun devam etmesi öngörülmektedir.

Türkiye'de, yılın ilk üç çeyreğinde kimya, deterjan ve tekstil sektörlerinin soda talebinde artış izlenmiştir. Benzer tablonun yılın geri kalanında da kendini göstermesi beklenmektedir. Yem ve gıda sektörünün sodyum bikarbonat talebi ise ılımlı seyrini sürdürmektedir.

Krom Ürünleri

Krom kimyasallarında, Güney Amerika ülkelerinin ekonomik durumu ve bazı Asya ülkelerindeki çevresel sebeplerden ötürü birtakım kullanım alanlarında yavaşlama gözlemlenmektedir. Bu durumdan en çok deri sektörünün etkilendiği belirlenmektedir. Buna rağmen, krom kimyasallarının diğer kullanım alanlarında talep yüksek seyretmiştir. Krom kimyasalları için yılın olumlu kapanacağı öngörülmektedir.

8. FAALİYET SONUÇLARI HAKKINDA ÖZET BİLGİ

Eylül 2018 ayı sonu itibarıyla konsolide net satışlar önceki yıl aynı dönemin % 36 üzerinde olup, 2.443 Milyon Türk Lirası olarak gerçekleşmiştir. Brüt kâr marjı % 40 olup, brüt kâr 985 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Ebitda marjı %53 olup, önceki yılın aynı dönemine göre 23 puan üzerinde 1.287 Milyon TL olarak gerçekleşmiştir

Eylül 2018 ayı sonu itibarıyla Soda üretim miktarı 1.777.314 tondur.

Bu dönemde toplam 528 Milyon Türk Lirası tutarında yatırım harcaması yapılmıştır.

9. İŞLETMENİN FİNANSMAN KAYNAKLARI

Grup'un başlıca finansman kaynakları, faaliyetler sonucunda yaratılan fonlar ile yurt-içi ve yurt dışında kurulu finans kuruluşlarından temin edilen kısa ve uzun vadeli kredilerden oluşmaktadır. Dönem içinde 175 Milyon TL kredi kullanılmış olup, 0,8 Milyon Usd, 4,9 Milyon Eur ve 13,6 Bin TL kredi geri ödemesi yapılmıştır.

10. TEŞVİKLERDEN YARARLANMA DURUMU

94/6401 sayılı İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı çerçevesinde Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 9 Eylül 1998 tarih ve 98/16 sayılı Kararı'na istinaden yayımlanan 98/10 sayılı Araştırma - Geliştirme Yardımına İlişkin Tebliğ çerçevesinde Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından, sanayi kuruluşlarının uzman kurumlar tarafından Ar-Ge niteliğine sahip olduğu tespit edilen projeleri kapsamında izlenip değerlendirilebilen giderlerinin belli bir oranı hibe şeklinde karşılanmakta veya bu projelere geri ödeme koşuluyla sermaye desteği sağlanmaktadır.

İhracat işlemleri ile diğer döviz kazandırıcı faaliyetler

Maliye Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından tespit edilen usul ve esaslar doğrultusunda yapılan ihracat işlemleri ile diğer döviz kazandırıcı faaliyetler damga vergisi ve harçlardan istisna edilmiştir. İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı'na dayanılarak hazırlanan Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 16 Aralık 2004 tarihli ve 2004/11 sayılı Kararı'na istinaden yurt dışı fuar katılımlarının desteklenmesi amacıyla devlet yardımı ödenmektedir.

İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulaması

Grup, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, Ekonomi Bakanlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar için indirimli kurumlar vergisi desteği almaktadır. Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen yatırıma katkı oranına göre hesaplanan yatırıma katkı tutarına ulaşılan kadar her yıl ödenecek kurumlar vergisi tutarı yine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen kurumlar vergisi indirim oranı uygulanarak indirimli ödenmek suretiyle bu teşvikten yararlanılmaktadır. Aynı karar kapsamında alınan yatırım teşvik belgeleri gereğince KDV ve gümrük vergisi teşvikinden de yararlanılmaktadır.

TEMEL RASYOLAR

Karşılaştırmalı temel bazı rasyolar aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2018	31 Aralık 2017
Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar	2,81	4,30
Toplam Yükümlülükler/Toplam Varlıklar	0,25	0,18
Toplam Yükümlülükler/Özkaynaklar	0,34	0,22
Net Finansal Borçlar (-) Alacaklar /Özkaynaklar	(0,28)	(0,33)
	1 Ocak- 30 Eylül 2018	1 Ocak- 30 Eylül 2017
Brüt Kar/ Net Satışlar	0,40	0,35
Faaliyet Karı/ Net satışlar	0,48	0,24
Ebitda/ Net Satışlar	0,53	0,30

11. KÂR DAĞITIM POLİTİKASI

Şirketimizin kâr dağıtım politikası; Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Vergi Kanunları ve Şirketin tabi olduğu sair mevzuatlar ile Esas Sözleşme hükümleri dikkate alınarak belirlenmiştir.

Buna göre;

a) Şirketimiz, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yılsonlarında hesaplanan dağıtılabilir net dönem karının asgari %50'sini nakit ve/veya bedelsiz pay şeklinde kâr payı olarak dağıtmayı benimsemektedir. Ekonomik koşullar, yatırım planları ve nakit pozisyonu gibi hususlar dikkate alınarak, Ortaklar Olağan Genel Kurulu hedeflenen orandan farklı bir dağıtım yapılmasına karar verebilir.

b) Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri ile Kurumsal Yönetim İlkelerinde öngörülen detayları da içeren Yönetim Kurulumuzun kâr dağıtım teklifleri; yasal sürelerinde Kamuyu Aydınlatma Platformu, şirketimiz internet sitesi ve faaliyet raporu aracılığıyla kamuya duyurulur.

c) Genel Kurul'da alınacak karara bağlı olarak dağıtılacak nakit kâr payları genel kurulda kararlaştırılan tarihte ödenir. Bedelsiz pay şeklinde dağıtılacak kâr paylarına ilişkin işlemler ise, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinde öngörülen yasal süre içerisinde tamamlanır.

d) Kâr dağıtım politikası çerçevesinde kâr payları, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.

e)Yönetim Kurulu'nun, Genel Kurul'a kârın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde, bunun nedenleri ile dağıtılmayan karın kullanım şekline ilişkin bilgi Genel Kurul toplantısında pay sahiplerine sunulur.

f)Kâr dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile şirket menfaatleri arasında dengeli bir politika izlenir.

g)Kârdan pay alma konusunda imtiyazlı hisse bulunmamaktadır.

h)Esas Sözleşmemizde kurucu intifa senedi ile Yönetim Kurulu üyelerimize ve çalışanlarımıza kâr payı verilmesi uygulaması bulunmamaktadır.

i)Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre; Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak ve Sermaye Piyasası Kanunu'na ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun konu ile ilgili düzenlemelerine uymak kaydı ile kâr payı avansı dağıtılabilir. Genel Kurul tarafından Yönetim Kurulu'na verilen kâr payı avansı dağıtma yetkisi, yetkinin verildiği yılla sınırlıdır.

12. KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM RAPORU

Şirketi bugünlere taşıyan çağdaş yönetim ve sanayicilik ilkeleri, yüksek kurumsallaşma düzeyi, pazara ve Ar-Ge'ye odaklılık, büyüme, verimlilik artışı, ürün ve servis kalitesi gibi hususlar, geleceğin daha güçlü Soda'sının temel dayanaklarını oluşturmaktadır. Soda, kurumsal yönetim ilkelerini benimseyerek bu konumunu daha da güçlendirmeyi hedeflemektedir. Şirketimiz, kurumsal yönetim uygulamalarında, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) düzenlemelerine uyuma azami özeni göstermektedir. 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren faaliyet döneminde Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan ve henüz tam olarak uyum sağlanamayan prensipler, mevcut durum itibarıyla bugüne kadar menfaat sahipleri arasında herhangi bir çıkar çatışmasına yol açmamıştır.

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren faaliyet döneminde Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkelerinde öngörülen esaslar doğrultusunda hazırlanan "2017 yılı Kurumsal Yönetim Uyum Raporu" 2017 yılı faaliyet raporumuz ile şirketimizin www.sisecamkimyasallar.com adresinde yer alan "Yatırımcı İlişkiler" başlığı altında pay sahiplerimizin bilgisine sunulmuştur.

13. DÖNEM İÇİNDE YAPILAN SERMAYE ARTIŞI, ESAS SÖZLEŞMEDEN YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER VE KÂR DAĞITIMLARI

20 Mart 2018 tarihinde yapılan Ortaklar Olağan Genel Kurul toplantısında; mevcut çıkarılmış sermayenin; % 20 oranına tekabül eden 225.000.000 Türk Lirası tutarındaki brüt temettünün nakden, % 10,88889 oranına tekabül eden 98.000.000 Türk Lirası tutarındaki temettünün ise bedelsiz pay olarak dağıtılmasına, nakit temettünün ödeme tarihinin 30 Mayıs 2018 olarak belirlenmesine ve bedelsiz payların ise Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinde öngörülen yasal sürecin tamamlanmasını takiben dağıtılmasına karar verilmiştir. 30 Mayıs 2018 tarihinde nakit kâr dağıtımına başlanmış ve 1 Haziran 2018 tarihinde tamamlanmıştır.

Şirket Yönetim Kurulu'nun 29 Mayıs 2018 tarihli toplantısında; mevcut 2.500.000.000 Türk Liralık kayıtlı sermaye tavanı içerisinde 900.000.000 Türk Lirası olan şirketin çıkarılmış sermayesinin 1.000.000.000 Türk Lirasına yükseltilmesine, arttırılan 100.000.000 Türk Lirasının 98.000.000 TL'sinin 2017 yılı kar payından, 6.214,25 TL'sinin KVK 5/1-e maddesi kapsamında gayrimenkul ve iştirak hissesi satış karlarından 1.993.785,75 TL'sinin olağanüstü yedek akçelerden karşılanmasına karar verilmiş olup, sermaye artışıyla ilgili Sermaye Piyasası Kurulu'nun 20.06.2018 tarih 26/732 sayılı kararıyla onaylanmış ve sermaye artış işlemleri ile sermaye artışına ilişkin Esas Sözleşmenin Sermaye Maddesi değişikliği 03 Temmuz 2018 tarihinde tescil edilerek, bedelsiz pay dağıtımı 09 Temmuz 2018 tarihinde tamamlanmıştır.

14. ÇIKARILMIŞ BULUNAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ NİTELİĞİ VE TUTARI

T Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. 9 Mayıs 2013 tarihinde nominal tutarı 500 Milyon ABD Doları ve itfa tarihi 9 Mayıs 2020 olan 7 yıl vadeli, sabit faizli tahvil ihraç etmiştir. Söz konusu tahviller için kupon faiz oranı yüzde 4,25 olarak belirlenmiştir. Anapara ödemesi ise vade tarihinde yapılacaktır. Bu tahvillerin ihracı sonrasında sağlanan 50 Milyon ABD Doları tutarındaki fon Grup'a aktarılmış ve Grup'a sağlanan fon tutarı kadar anapara, faiz ve benzeri ödemeleri için münferiden garanti verilmiştir.

15. RİSK YÖNETİMİ VE İÇ KONTROL MEKANİZMASI

Yoğun bir iç ve dış rekabet ortamında faaliyet gösteren Şişecam Topluluğu, paydaşlarına yeterli düzeyde risk güvencesi sağlayabilmek için etkin risk yönetimi ve iç denetim süreçleri uygulamaktadır. Finansal krizler, yoğunlaşan devletlerarası çıkar çatışmaları, jeopolitik faktörlerin tetiklediği güvenlik sorunları, endüstri 4.0 gibi teknolojik gelişmeler, iklim değişikliğinin dramatik sonuçları ve toplumsal sorunlar dünyayı, geçmişten farklı siyasi, ekonomik, teknolojik ve çevresel riskler barındıran bir yer haline getirmiştir.

Küresel risklerin, kişilerin, şirketlerin ve devletlerin hayatını yeni ve alışılmadık şekillerde etkilemeye başlaması yanında risklerin önemli bölümünün sigortalanamaz mahiyette oluşu, tüm dünyada risklere bakış açısını farklılaştırmış ve bir disiplin olarak risk yönetiminin önemini büyük ölçüde artırmıştır. Bu kapsamda geçmiş yıllarda olduğu gibi 2017 yılında da risk yönetimi ve iç denetim süreçlerinin etkinliği sürekli olarak gözden geçirilmiş, kurumsal yönetimin önemli unsurlarını oluşturan söz konusu iki fonksiyon daha geniş bir perspektifle ve daha etkin bir şekilde yönetilmiştir. Bu yapı kapsamında, Topluluğumuz mevcut ve potansiyel riskleri proaktif bir yaklaşımla ele almakta ve denetim faaliyetlerini risk odaklı bakış açısı ile sürdürmektedir.

Şişecam Topluluğu'nda Risk yönetimi ve iç denetim faaliyetleri Ana Şirket bünyesinde yapılandırılmıştır. Faaliyetler, Grup Başkanlığımız ile koordinasyon içerisinde, Ana Şirket Yönetim Kurulu'na bağlı olarak yürütülmekte olup, Şirketimiz bünyesinde yapılandırılan "Riskin Erken Saptanması Komitesi", "Denetimden Sorumlu Komite" ve "Kurumsal Yönetim Komitesi" ile yapılan düzenli ve planlı toplantıların sonuçları Yönetim Kurullarına mevzuata uygun şekilde raporlanmaktadır.

Kurumsal bir yapının tesis edilmesi, paydaşlara gereken güvencenin sağlanması, Topluluğun maddi ve maddi olmayan varlıklarının, kaynaklarının ve çevrenin korunması, belirsizliklerden kaynaklanan kayıpların en aza indirilmesi ve olası fırsatlardan en yüksek faydanın sağlanması amacıyla yapılan çalışmalar esnasında, iç denetim ve risk yönetimi fonksiyonlarının birbirleri ile olan iletişimi en üst seviyede tutulmakta ve karar verme sürecinin desteklenmesi ve yönetim etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Şişecam Topluluğu'nda Risk Yönetimi:

Şişecam Topluluğu'nda risk yönetimi faaliyetleri kurumsal risk yönetimi prensipleri esas alınarak sürdürülmekte, bütünsel ve proaktif bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Topluluk, gerek küresel gelişmelerin yarattığı belirsizlikleri daha etkin yönetebilmek, gerekse keskin iç ve dış rekabet ortamında paydaşlarına sağladığı risk güvencesini sürdürmek amacıyla, risk yönetimi süreçlerinin etkinliğini artırmaya odaklanmıştır.

Bu doğrultuda, kurumsal risk yönetimi anlayışı kapsamında belirlenen, önceliklendirilen ve risk iştahı doğrultusunda eylem planlarına bağlanan risklerin yönetimi için önceki yıllarda olduğu gibi Topluluk genelinde iletişim ve koordinasyon faaliyetlerine ağırlık verilmekte, teknolojik imkânlar kullanılmakta ve sürecin sağlıklı izlenmesini sağlayacak olan raporlamalar da yine mevzuata uygun şekilde sürdürülmektedir.

Şişecam Topluluğu'nda İç Kontrol:

Topluluğumuzda uzun yıllardır sürdürülen iç denetim faaliyetlerinin amacı; Topluluk Şirketlerinin sağlıklı bir şekilde gelişmesine ve uygulamada birlik ve beraberliğin sağlanmasına yardımcı olmak, faaliyetlerin iç ve dış mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesini ve düzeltici tedbirlerin zamanında alınmasını sağlamaktır. Anılan amaç doğrultusunda, Topluluğun yurt içi ve yurt dışı kuruluşları bünyesinde süreklilik arz edecek şekilde denetim çalışmaları yapılmaktadır.

İç denetim çalışmaları Yönetim Kurulu tarafından onaylanan dönemsel denetim programları kapsamında yürütülmektedir. Denetim programları oluşturulurken risk yönetimi çalışmalarından elde edilen sonuçlardan da faydalanılmakta, diğer bir deyişle "risk odaklı denetim" uygulamaları hayata geçirilmektedir.

16. PERSONEL VE İŞÇİ HAREKETLERİ, TOPLU SÖZLEŞME UYGULAMALARI VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN HAKLAR

Şirketimiz, çağdaş yönetim anlayışı, yasalar ve standartlar çerçevesinde teknolojik değişim ve gelişmeler doğrultusunda çalışma ortam ve koşullarını sürekli iyileştirmeyi, çalışanlarını ve ilişkide bulunduğu tüm tarafları bilgilendirmeyi hedeflemektedir.

Topluluk çalışanlarına ücrete ilave olarak ikramiye, yakacak, izin, bayram ve eğitimi teşvik gibi menfaatler sağlanmaktadır.

Soda, Kromsan Fabrikaları ile Kireçtaşı ve Tuz İşletmesinde çalışan 527 saat ücretli personelimizin örgütlü olduğu Petrol İş Sendikası arasında yürütülen ve 01.01.2018-31.12.2019 dönemini kapsayan 18. dönem Toplu İş Sözleşmesi 04.06.2018 tarihinde bağtlanmıştır.

Şişecam Soda Lukavac Fabrikası çalışanlarımızın örgütlü olduğu Bosna Hersek Federasyonu Kimya ve Nonmetal Sanayi İşçi Sendikası ile 01.01.2018-31.12.2019 dönemini kapsayan Toplu İş Sözleşmesi 29.03.2018 tarihinde bağtlanmıştır.

17. ÜST DÜZEY YÖNETİCİLERE SAĞLANAN FAYDALAR

Yönetim Kurulu üyelerine sağlanan her türlü hak, menfaat ve ücretler Esas Sözleşmede belirtildiği üzere her yıl Genel Kurul’ca saptanmaktadır. Şirket’in 20 Mart 2018 tarihinde yapılan 2017 Yılı Olağan Genel Kurul toplantısında, Yönetim Kurulu Üyeleri’ne ödenecek aylık ücretler belirlenerek kamuya açıklanmıştır.

Yönetim Kurulu Üyelerine ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmiş ve Şirket’in Kurumsal İnternet Sitesinde de yayınlanmıştır.

Şirket Üst Düzey Yöneticilerine ciro, kârlılık ya da diğer temel göstergelere doğrudan endeksli, teknik anlamda prim olarak mütalaa edilebilecek herhangi bir ödeme yapılmamaktadır. Şirket Üst Düzey Yöneticilerine maaş, ikramiye, sosyal yardım gibi nakdi ödemelerin yanı sıra, Yönetim Kurulumuzca Şirket’in faaliyet hacmi, Şirket faaliyetinin niteliği ve risklilik düzeyi, sevk ve idare edilen yapının büyüklüğü ve faaliyet gösterilen sektör gibi kriterler dikkate alınarak belirlenen ve enflasyon, genel ücret ve Şirket karlılık artışları gibi göstergeler göz önünde bulundurulmak suretiyle, duruma göre artırılarak veya artırılmaksızın yılda bir defaya mahsus olmak üzere, jestiyon ikramiyesi adı altında bir ödeme de yapılmaktadır. Ayrıca, Şirket Üst Düzey Yöneticilerine gayri nakdi olarak da makam aracı tahsis edilmektedir. Bu kapsamda, yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilerine ücret politikası çerçevesinde yapılan ödemeler toplamı, finansal tablo dipnotlarımızda kamuya açıklanmaktadır.

Yönetim Kurulu üyelerine ve yöneticilere borç ve kredi verilmemekte, üçüncü bir kişi aracılığıyla şahsi kredi adı altında kredi kullandırılmamakta veya lehine kefalet gibi teminatlar verilmemektedir.

18. DİĞER HUSUSLAR

Dönem içerisinde ilişkili taraflarla gerçekleştirilen işlemlere ilişkin açıklamalar, aynı tarihte kamuya açıklanan finansal tabloların 37 numaralı dipnotunda detaylı olarak sunulmuştur.